

1666-02

STARTNOTITIE TRACÉSTUDIE
MENSINGEWEER - WINSUM - GRONINGEN

OP WEG NAAR EEN GOEDE BEREIKBAARHEID

PROVINCIE GRONINGEN

1 november 2005
110621/CE5/123/000139

STARTNOTITIE TRACÉSTUDIE
MENSINGEWEEER - WINSUM - GRONINGEN

OP WEG NAAR EEN GOEDE BEREIKBAARHEID

PROVINCIE GRONINGEN

1 november 2005

110621/CE5/123/000139

STARTNOTITIE TRACÉSTUDIE
MENSINGEWEER - WINSUM - GRONINGEN
OPDRACHT NR. 10000000000000000000

10000000000000000000

10000000000000000000
10000000000000000000

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding van deze startnotitie	5
1.2	Doel van de m.e.r.-procedure en startnotitie	6
1.3	Betrokken partijen en procedure	7
1.4	Leeswijzer	8
2	Probleemanalyse en doelstelling	9
2.1	Achtergronden en ontwikkelingen	9
2.1.1	Knelpunten Noordwest-Groningen	10
2.1.2	Varianten Noordwest-Groningen	12
2.1.3	Multicriteria-analyse	13
2.2	Voorgenomen activiteit en doelstellingen	14
3	Huidige situatie en autonome ontwikkeling	17
3.1	Studiegebied en plangebied	17
3.2	Beschrijving huidige situatie en autonome ontwikkelingen	18
3.2.1	Verkeer en vervoer	18
3.2.2	Natuur	26
3.2.3	Landschap, archeologie en cultuurhistorie	27
3.2.4	Bodem en water	34
3.2.5	Woon- en leefomgeving	38
3.2.6	Landbouw	42
4	Ontwikkeling alternatieven en varianten	45
4.1	Ontwikkeling van de alternatieven	45
4.2	Deelgebieden en mogelijke oplossingen	46
4.2.1	Deelgebied Mensingeweer – splitsing N361/N363 (Ranum)	46
4.2.2	Deelgebied Winsum	47
4.2.3	Deelgebied Winsum – Groningen	48
4.2.4	Overzicht reële oplossingen per deelgebied	52
4.3	Alternatieven	53
4.3.1	Nulalternatief	53
4.3.2	Nulplusalternatief	54
4.3.3	Alternatief omleiding Sauwerd-Adorp	55
4.3.4	Alternatief Langs het spoor	57
4.3.5	Alternatief Winsum-Bedum	58
4.3.6	Alternatief Onderdendam-bedum	60
4.3.7	Meest Milieuvriendelijk Alternatief	61
5	Gevolgen voor het milieu	63
5.1	De te verwachten effecten	63

6	Beleidskader, procedures en besluiten	67
6.1	Beleidskader	67
6.1.1	Europees Beleid	68
6.1.2	Rijksbeleid	69
6.1.3	Provinciaal beleid	76
6.1.4	Regionaal en gemeentelijk beleid	79
6.2	Procedures en besluiten	85
6.2.1	Te doorlopen m.e.r.-procedure	85
6.2.2	Te nemen besluiten	86
Bijlage 1	Verklarende woordenlijst	87
Bijlage 2	Maatgevende kenmerkenkaart	91
Bijlage 3	Literatuurlijst	93
Colofon		96

Als los document bijgevoegd:

Bijlage 4 Eindrapport Studie Ontsluitingsstructuur Noordwest-Groningen
'Route langs spoorlijn'

HOOFDSTUK 1

Inleiding

Paragraaf 1.1 gaat in op de aanleiding om voorliggende startnotitie op te stellen. Vervolgens gaat paragraaf 1.2 nader in op het doel van de procedure van de milieu-effectrapportage (m.e.r.) en de startnotitie. De betrokken partijen in deze m.e.r.-procedure zijn in paragraaf 1.3 aangegeven. Tot slot is in paragraaf 1.4 een leeswijzer voor deze startnotitie opgenomen.

1.1

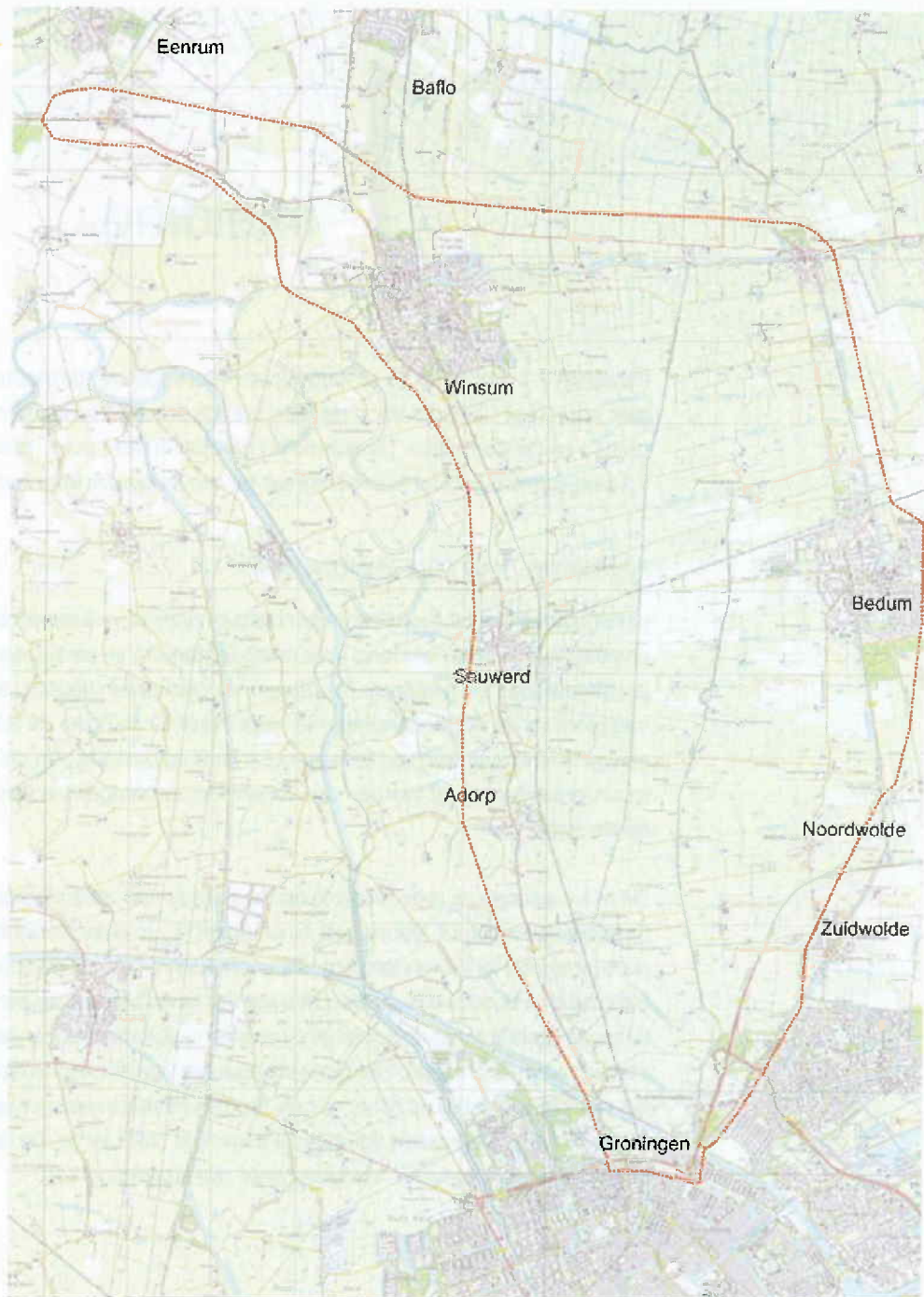
AANLEIDING VAN DEZE STARTNOTITIE

In het gebied Noordwest-Groningen bestaan diverse verkeersproblemen, waarbij onveiligheid, barrièrewerking (met name in dorpen) en bereikbaarheid de grootste problemen zijn. De provincie Groningen, de gemeenten Bedum, de Marne, Winsum¹ zijn van plan om de wegverbinding met Noordwest-Groningen, de N361, te verbeteren of zelfs een geheel nieuwe weg aan te leggen. De aard en omvang van dit project is zodanig dat de m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. Het uitbrengen van een startnotitie is daarbij de eerste stap.

De m.e.r.-procedure is het vervolg op de in december 2002 afgeronde 'Studie Ontsluitingsstructuur Noordwest-Groningen' [1]. In deze studie zijn een viertal ontsluitingsvarianten onderzocht. De voorkeursvariant uit deze studie, variant 3, is een alternatief in deze m.e.r.-studie. Dit tracé ligt langs Mensingeweer, oostelijk van Winsum, langs de oostkant van de spoorlijn Groningen – Roodeschool en aansluitend op het half klaverblad in Groningen. Het inpassingsgebied waarbinnen alternatieven gezocht worden, het plangebied, is ten opzichte van de Studie Ontsluitingsstructuur Noordwest-Groningen ingeperkt. Het plangebied ligt globaal tussen de N361 en de lijn Beijum – Bedum – Onderdendam – Ranum – Mensingeweer (zie afbeelding 1.1).

¹ Rijkswaterstaat Noord-Nederland en de gemeente Groningen nemen wel deel aan de studie maar treden niet op als initiatiefnemer.

Afbeelding 1.1
Plangebied voor
alternatieven in de m.e.r.-
procedure

1.2

DOEL VAN DE M.E.R.-PROCEDURE EN STARTNOTITIE

Doel van de m.e.r.-procedure

Deze m.e.r.-procedure is een hulpmiddel voor de besluitvorming over een nieuw aan te leggen wegverbinding met Noordwest-Groningen, op dit moment de N361. Voor de aanleg van een nieuwe wegverbinding is een partiële herziening van het Provinciaal Omgevingsplan (POP) noodzakelijk, waarbij het tracé op de functiekaart wordt opgenomen. De m.e.r.-plicht valt vooralsnog niet uit te sluiten, aangezien de aanleg van een hoofdweg, zoals de N361, valt onder categorie 1.1 van bijlage C van het Besluit m.e.r.. Op voorhand is echter nog niet duidelijk of er sprake zal zijn van de aanleg van een hoofdweg.

De m.e.r.-plicht is gekoppeld aan het ruimtelijk plan dat als eerste in de mogelijke aanleg voorziet. Daarom hebben de initiatiefnemers besloten om een m.e.r. procedure te doorlopen. In paragraaf 6.2 wordt nader ingegaan op de koppeling van de m.e.r.-procedure met de herzieningsprocedure van het POP.

De m.e.r.-procedure heeft tot doel om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over het project. Het milieueffectrapport (MER) ondersteunt het bevoegd gezag in het nemen van een goed besluit. De m.e.r.-procedure begint met de publicatie van een startnotitie.

Doel van de startnotitie

Met de startnotitie kondigen de initiatiefnemers aan de verbinding tussen Noordwest-Groningen en de ring Groningen (stad) te willen verbeteren, mogelijk door het realiseren van een nieuwe wegverbinding nabij Winsum, hierdoor willen zij een m.e.r.-procedure doorlopen.

In deze startnotitie is bijzondere aandacht besteed aan de onderbouwing van de noodzaak van de nieuwe wegverbinding of andere maatregelen (hoofdstuk 2), de ontwikkeling van varianten (hoofdstuk 4), de beschrijving van de huidige situatie en autonome ontwikkeling (hoofdstuk 3) en het beleidskader (hoofdstuk 6). In het MER zal de informatie uit de startnotitie worden overgenomen en zal de focus met name liggen op een beschrijving van de effecten, het vergelijken van de effecten en het ontwikkelen van een meest milieuvriendelijk alternatief.

1.3 BEIROKKEN PARTIJEN EN PROCEDURE

Initiatiefnemer

Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Bedum, de Marne en Winsum treden gezamenlijk op als initiatiefnemers. De provincie Groningen treedt op als centraal aanspreekpunt:

Provincie Groningen
Sint Jansstraat 4
Postbus 610
9700 AP Groningen
contactpersoon: Mariëtte de Visser

Bevoegd gezag

Provinciale Staten van de provincie Groningen
Sint Jansstraat 4
Postbus 610
9700 AP Groningen
contactpersoon: Wilma Degenhart Drenth

Commissie voor de milieueffectrapportage

De m.e.r.-procedure en met name de rol van de Commissie voor de Milieueffectrapportage geeft alle belanghebbenden de garantie dat de besluitvorming een toetsbare weg doorloopt, waarbij inspraak en advies wezenlijke elementen zijn.

De Commissie voor de m.e.r. adviseert het bevoegd gezag in een advies Richtlijnen welke onderwerpen in het milieueffectrapport (MER) aan de orde moeten komen. Hierbij beoordeelt de Commissie alle inspraakreacties en adviezen en neemt deze mee indien deze aandachtspunten opleveren voor het MER.

U KUNT AANGEVEN WAT
IN HET MER MOET
WORDEN ONDERZOCHT!

Inspraak en richtlijnen

De m.e.r.-procedure begint met de publicatie van deze startnotitie, waarin de provincie Groningen als initiatiefnemer het voornemen kenbaar heeft gemaakt om de bereikbaarheid tussen Noordwest Groningen en de ring Groningen (stad) te verbeteren. Deze startnotitie wordt zes weken ter inzage gelegd. In deze periode kan iedereen inspreken en aangeven wat in het MER zou moeten worden onderzocht om een goed besluit te kunnen nemen: moet de bereikbaarheid verbeterd worden, en zo ja hoe en waarmee? De inspraakreacties worden betrokken in de (advies) Richtlijnen.

Schriftelijke inspraakreacties over de startnotitie kunnen worden verzonden aan Provinciale Staten van de provincie Groningen. Zij zullen als bevoegd gezag de inspraak behandelen.

1.4

LEESWIJZER

De reden waarom aanpassing van de wegverbinding Mensingeweer – Winsum – Groningen noodzakelijk is, wordt nader toegelicht in hoofdstuk 2 'Probleemanalyse en doelstelling'. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een doelstelling en een aantal uitgangspunten en randvoorwaarden vanuit het beleid waar de provincie Groningen rekening mee moet houden bij realisatie van een nieuwe weg. Hoofdstuk 3 'Huidige situatie en autonome ontwikkeling' beschrijft het plangebied en de toekomstige ontwikkeling. In hoofdstuk 4 'Ontwikkeling alternatieven en varianten' worden de ontwikkelde alternatieven en varianten toegelicht. Hier is te zien waar en hoe de initiatiefnemers de bereikbaarheid willen realiseren en welke alternatieve varianten zij hiervoor zien. Hoofdstuk 5 'Gevolgen voor het milieu' gaat in op de te verwachte effecten van het initiatief op de omgeving. Hoofdstuk 6 'Besluiten, beleidskader en procedures' bevat tenslotte een uitgewerkt beleidskader.

In dit document zijn de volgende bijlagen opgenomen:

- Bijlage 1 Verklarende woordenlijst.
- Bijlage 2 Maatgevende kenmerkenkaart.
- Bijlage 3 Literatuurlijst.

Als los document is bijgevoegd:

- Bijlage 4 Eindrapport Studie Ontsluitingsstructuur Noordwest-Groningen 'Route langs spoorlijn'.

Literatuur

Literatuurverwijzingen worden in de startnotitie met behulp van een nummer weergegeven: [1], [2], [3] et cetera. Dit nummer correspondeert met de nummers in de literatuurlijst die is opgenomen in bijlage 3.

HOOFDSTUK 2 Probleemanalyse en doelstelling

In paragraaf 2.1 is de probleemanalyse opgenomen. Hierbij wordt nader ingegaan op de achtergronden, de huidige knelpunten in Noordwest-Groningen en op de bevindingen uit de in 2002 uitgevoerde studie Ontsluitingsstructuur Noordwest-Groningen. De m.e.r.-procedure, die start met de voorliggende startnotitie, kan worden gezien als een nadere uitwerking van de studie Ontsluitingsstructuur Noordwest-Groningen. In paragraaf 2.2 is ten slotte de voorgenomen activiteit gedefinieerd en zijn de doelstellingen opgenomen.

2.1 ACHTERGRONDEN EN ONTWIKKELINGEN

Het gebied Noordwest-Groningen kent diverse verkeersproblemen. Dit leidt tot vragen en klachten over de verkeersstructuur in het gebied. Daarnaast wordt er vanuit Noordwest-Groningen druk uitgeoefend om de wegverbinding Groningen – Winsum (N361) te verbeteren of zelfs een geheel nieuwe weg aan te leggen. Om deze redenen heeft de provincie Groningen in 2002 de studie 'Ontsluitingsstructuur Noordwest-Groningen' [1] uitgevoerd. In deze studie zijn de knelpunten ten aanzien van de huidige verkeersstructuur geïnventariseerd en is tevens de gewenste hoofdontsluitingsstructuur van Noordwest-Groningen onderzocht. Daarbij is rekening gehouden met de reeds geplande reconstructie van de weg Winsum – Onderdendam (N996). Het eindrapport van deze studie is als apart document als bijlage 4 opgenomen.

GEWENSTE HOOFDONTSLUITINGS- STRUCTUUR: EEN NIEUW TRACÉ VOOR DE N361 (VOORKEURSVARIANT)

Om de gewenste hoofdontsluitingsstructuur van Noordwest-Groningen te bepalen, zijn in de studie Ontsluitingsstructuur Noordwest-Groningen een viertal varianten bestudeerd. Hierbij is steeds een andere verkeersroute richting Groningen in het gebied bekeken. Voor alle varianten is uitgegaan van een ideale situatie, waarbij als uitgangspunt is genomen dat de weg geen dorpskernen doorsnijdt. Dit betekent dat is uitgegaan van omleidingen om kernen dan wel verlegging van de bestaande ontsluitingsweg. Naast deze varianten zijn ook de huidige situatie en de toekomstige situatie zonder ingrepen (referentiesituatie 2020) bekeken. De varianten en de referentiesituatie zijn vervolgens op meerdere aspecten beoordeeld. Zo is met behulp van een verkeersmodel de verkeersafwikkeling berekend. Daarnaast is gekeken naar de verschillen in gebruikskwaliteit (vormgeving), veiligheid (ongevallen), leefbaarheid (barrièrewerking en geluidshinder), effecten voor natuur, landschap en landbouw en tot slot kosten. Deze zogenaamde multicriteria-analyse heeft geleid tot een voorkeursvariant. Deze variant is een nieuw tracé voor de N361, te weten de route langs Mensingeweer, oostelijk langs Winsum, langs de oostkant van de spoorlijn Groningen – Roodeschool en aansluitend op het half klaverblad in Groningen.

